

Aan de gemeenteraad

RAADSVOORSTEL

GR BsGW - Ontwerpbegroting 2026, en meerjarenbegroting 2027-2030

KORTE SAMENVATTING

Op 27 februari 2025 heeft de gemeente de ontwerpbegroting 2026 en de ontwerp-meerjarenbegroting 2027-2030 van de BsGW ontvangen, met het verzoek deze aan de raad aan te bieden en eventueel een zienswijze hierover uiterlijk 31 mei 2025 naar voren te brengen. Op basis van de conceptbegroting 2026 wordt geadviseerd een negatieve zienswijze tegen de begroting 2026 in te dienen.

TOELICHTING

AANLEIDING

Op 27 februari 2025 heeft de gemeente de ontwerpbegroting 2026 en de ontwerp-meerjarenbegroting 2027-2030 van de BsGW ontvangen, met het verzoek deze aan de raad aan te bieden en eventueel een zienswijze hierover uiterlijk 31 mei 2025 naar voren te brengen.

MOTIVERING

In de bijlage treft u de ontwerpbegroting 2026 en ontwerpmeerjarenraming 2027 –2030 aan.

BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van het waterschap en de deelnemende gemeenten de zorg voor optimaal beheer en verwerking van (basis)gegevens en informatie, het heffen, innen en afdragen van de opbrengsten van lokale belastingen en het waarderen van belastingobjecten in het kader van de wet WOZ, dit alles op basis van bedrijfseconomische principes.

Opvolging zienswijze 2025

Naar aanleiding van de begroting 2025 van de BsGW heeft onze gemeenteraad een algemene zienswijze ingediend waarbij bij de BsGW de opdracht is gelegd om te komen tot een structurele verlaging van de gemeentelijke bijdrage van 5%. Hierbij diende kritisch gekeken te worden naar bijvoorbeeld beperking van

personeelskosten, schrappen van reserves en kritische reflectie van nut en noodzaak van activiteiten en handelingen.

In de begroting 2026 heeft de BsGW op deze zienswijze als volgt gereageerd:

BsGW is een uitvoeringsorganisatie en hanteert daarmee per definitie een beleidsarme begroting.

Eén van de doelstellingen, die voortvloeien uit de missie van BsGW, is kostenreductie. Uitgangspunt voor de begroting van BsGW is dan ook altijd geweest: sober en doelmatig.

Historische kostenreductie

BsGW heeft zich gecommitteerd aan een taakstellende kostenreductie van afgerond 13% procent in de eerste 6 jaar na de oprichting en heeft in de jaren 2012 – 2017 daarom de kostenindexering van gemiddeld 2% per jaar niet doorberekend aan de deelnemers.

Ondernemings- en Ontwikkelplan

Met het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP) heeft het Algemeen Bestuur de BsGW-organisatie een structurele, taakstellende kostenreductie opgelegd van € 1,3 miljoen met ingang van 2028. Dit resulteert in het structureel verlagen van de bijdragen van de deelnemers met hetzelfde bedrag.

Maatwerk

Het Harmonisatietraject, dat in 2023 is afgerond, heeft er onder andere toe geleid dat de kosten voor maatwerk voortaan via een offertetraject in beeld worden gebracht en dat deze één op één worden doorberekend aan de desbetreffende deelnemer.

Weerstandsvermogen

Bij de risicoanalyse eind 2024 is in het kader van het Ravijnjaar extra kritisch gekeken naar de omvang en onderbouwing van het weerstandsvermogen. Dit heeft geresulteerd in een benedenwaartse bijstelling van het weerstandsvermogen ten opzichte van de begroting 2025 met € 472 duizend. Voor Eijsden-Margraten is dit € 11.801.

Indexeringspercentages

De accountant is op basis van het uitgangspunt ‘reëel begroten’ voorstander van het toepassen van de gehanteerde indexeringspercentages en kan zich vinden in de hoogte en de onderbouwing van de indexpercentages, die BsGW hanteert.

Renteopbrengsten

Renteopbrengsten zijn niet beïnvloedbaar door BsGW. Op dit moment komen de renteopbrengsten achteraf ten gunste van de deelnemers. Indien de renteopbrengsten zouden worden tot een begrotingspost, dan dient op basis van het uitgangspunt ‘reëel begroten’ een realistische inschatting te worden gemaakt in dezen. Het bijkomend effect is dan wel dat het financiële risico, dat hierdoor ontstaat, verwerkt dient te worden in het weerstandsvermogen.

Nieuwe bestemmingsreserve AHA (aanbesteding hosting en applicaties)

Het Algemeen Bestuur heeft besloten voor het volgende aanbestedings- en implementatietraject 2028/2029 een nieuwe bestemmingsreserve te vormen. Vooruitlopend hierop is reeds in de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029 een jaarlijkse storting in de bestemmingsreserve AHA opgenomen van € 555 duizend per jaar. De onderbesteding van het huidige project AHA van afgerond € 445 duizend wordt als startkapitaal gestort in de nieuwe bestemmingsreserve. Tezamen met de voornoemde bijdrage 2025 van € 555 duizend, betekent dit dat de jaarlijkse stortingen voor de jaren 2026-2029 met € 180 duizend kunnen worden verlaagd naar € 375 duizend.

Areaaluitbreiding

In het kader van het Ravijnjaar dient niet alleen gekeken te worden naar bezuinigingsaspecten. In voorkomende gevallen geven gemeenten niet (volledig) of met de nodige vertraging areaaluitbreidingen door. Hierdoor worden opbrengsten misgelopen.

Mutatiedetectie

Het consequent en zorgvuldig laten uitvoeren van de jaarlijkse mutatiedetectie kan leiden tot extra inkomsten, bijvoorbeeld in het geval van (vergunningsvrij) bouwen. De objecten worden immers groter en waardevoller. Wanneer (vergunningsvrij) slopen niet goed in de boeken komt, leidt dat tot extra bezwaren en

daarmee gepaard gaande uitvoeringskosten en bij de inzet van ncnp-bedrijven of andere gemachtigden tot uitkeringskosten.

Los van het hier voor vermelde stijgt de bijdrage van onze gemeente aan de BsGW toch nog elk jaar en is eigenlijk onvoldoende gehoor gegeven aan de ingediende zienswijze.

Financieel effect ontwerpbegroting 2026 en ontwerp-meerjarenraming 2027-2030

De bijdrage van de gemeente Eijsden-Margaten komt voor 2026 uit op € 606.116.

De totale ontwerpbegroting 2026 van de BSGW laat een stijging zien van € 835.000 ten opzichte van de begroting 2025.

Deze stijging is als volgt opgebouwd:

Indexering salarissen interne kosten	€ 897.000
Inflatie	€ 433.000
	€ 1.330.000
Verschil taakstelling OOP2026 t.o.v. 2025	€ - 200.000
Verlaging bestemmingsreserve ICT 2025-2029	€ - 180.000
Inflatie Maatwerk en beeld materiaal via separate factuur	€ - 115.000
	€ - 495.000
Effect begroting 2026	€ 835.000

Toelichting

Indexering salarissen en interne kosten

BsGW valt onder de CAO Werken voor Waterschappen.

Het gemiddelde percentage van de loonvoet overheidssector over de jaren 2024-2026 bedraagt tussen de 2,1% en 8,4%. Gekozen is om ook hier het drie jaargemiddelde 2024-2026 aan te houden van 5,1%.

Inflatie

Het gemiddelde percentage van nationale consumentenprijsindex over de jaren 2024-2026 bedraagt tussen de 3,0% en 3,6%. Gekozen is om het drie jaargemiddelde 2024-2026 van 3,4% aan te houden.

Verschil taakstelling OOP2026 t.o.v. 2025

Met het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP) heeft het Algemeen Bestuur de BsGW-organisatie een structurele, taakstellende kostenreductie opgelegd van € 1,3 miljoen met ingang van 2028. Dit resulteert in het structureel verlagen van de bijdragen van de deelnemers met hetzelfde bedrag. Om dit te bereiken wordt de BsGW-begroting met ingang van 2024 stapsgewijs benedenwaarts bijgesteld. Voor 2026 is dit € 200.000 ten opzichte van 2025.

Verlaging bestemmingsreserve ICT 2025-2029

Het Algemeen Bestuur heeft besloten voor het volgende aanbestedings- en implementatietraject 2028/2029 een nieuwe bestemmingsreserve te vormen (AB 12-12-2024). Vooruitlopend hierop is reeds in de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029 een jaarlijkse storting in de bestemmingsreserve AHA (*aanbesteding hosting en applicaties*) opgenomen van € 555 duizend per jaar (AB 27-6-2024). De onderbesteding van het huidige project AHA van afgerond € 445 duizend wordt als startkapitaal gestort in de nieuwe bestemmingsreserve. Tezamen met de voornoemde bijdrage 2025 van € 555 duizend, betekent dit dat de jaarlijkse stortingen voor de jaren 2026-2029 met € 180 duizend kunnen worden verlaagd.

Maatwerk en beeldmateriaal

Maatwerk voortaan via een offertetraject in beeld worden gebracht en dat deze één op één worden doorberekend aan de desbetreffende deelnemer. Dit betekent dat deelnemers, die geen maatwerk afnemen, niet langer financieel bijdragen aan het duurdere maatwerk van andere deelnemers. Een en ander leidt tot een benedenwaartse bijstelling van de reguliere begroting met ingang van 2025 en daarmee de bijdrage van de deelnemers, die geen maatwerk afnemen.

Zienswijze begroting 2026

Ondanks de maatregelen die de BsGW heeft genomen (verschil taakstelling OOP en verlaging bestemmingsreserve) presenteert de BsGW toch nog een begroting die weer hoger is dan 2025.

BsGW baseert zich hierbij op realistisch begroten. Ten aanzien hiervan verschillen wij van mening met de BsGW. Wij baseren dit op de volgende punten.

1. Het niet ramen van de renteopbrengsten

In de conceptbegroting wordt geen rekening gehouden met de verwachte renteopbrengsten. Dit is opmerkelijk, gezien de renteontwikkelingen en de mogelijkheid om hierop te anticiperen. Zowel over 2023 als 2024 rapporteert BsgW een incidenteel overschot van resp. € 0,7 en 1,2 mln. Het niet meenemen van deze opbrengsten heeft invloed op de realistische weergave van de gemeentelijke financiën en kan leiden tot een vertekend beeld van de werkelijke financiële situatie.

2. De te ruime inschatting van de proceskostenvergoeding

De raming van de proceskostenvergoeding in de begroting is te hoog en loopt in de meerjarenbegroting ook nog op. Gezien de gerealiseerde lagere uitgaven over 2024 en de gewijzigde wetgeving rond de proceskostenvergoedingen aan o.a. NCNP-bedrijven, zou een realistische inschatting meer dan wenselijk zijn. Ook het ontbreken van sluitende rapportages inzake toegewezen bezwaar- en beroepszaken waarop deze begrote proceskostenvergoedingen zijn gebaseerd vinden wij onacceptabel.

3. De raming van de personele lasten

De voorgestelde raming van de personele lasten is structureel te ruim. In eerdere rapportages is door het ambtelijk vooroverleg al aangekaart dat de begrote personeelskosten niet in verhouding staan tot de werkelijke uitgaven. Steeds opnieuw word verwezen naar niet of later invullen van vacatures of flexibele en goedkopere inhuur via derden. Dit leidt opnieuw tot een overmatige voorzichtigheid in de begroting, waardoor een te hoge last wordt ingeschat voor het komende begrotingsjaar.

4. De invulling van het OOP (Organisatie- en Ontwikkelingsplan)

Er wordt in de begroting geen duidelijkheid geboden over de invulling van het OOP. Het ontbreken van deze informatie is zorgwekkend, aangezien de invulling van dit plan direct van invloed is op de werkorganisatie en de personele bezetting. Immers, de hiermee gepaard gaande bezuinigingstaakstelling mag niet gesaldeerd worden met de autonome ontwikkelingen rond de formatie en personele lasten zoals bij punt 3 beschreven. Het ontbreken van een gedetailleerd antwoord maakt de begroting onduidelijk en onvolledig.

5. Post Onvoorzien

Het structureel begroten van een post onvoorzien is niet noodzakelijk. In de begroting 2026 is een post onvoorzien opgenomen van € 424.000 om risico's op tekorten te dempen. Dit bedrag is een

percentage van de totale begroting en loopt meerjarig op. Bij een reële begroting is dit niet nodig. Daarbij opmerkende dat in de huidige ontwerpbegroting al diverse voorzichtigheden zijn opgenomen in de begrotingsonderdelen zelf. Ter vergelijking In onze gemeentelijk begroting houden we rekening met € 25.000

6. Indexmethodiek

Het begrotingsbeleid inzake meerjarig indexeren. Hierbij is de meerjarige indexering gelijk aan de indexering van het eerste begrotingsjaar en wordt de index bepaald op basis van een drie jaargemiddelde. Dit is niet reëel omdat de recente drie jaargemiddelde vanwege de hoge inflatie, piekpercentages waren, naar de toekomst toe is de verwachting een dalende inflatietrend. De percentages zijn hoog en dienen daarnaast meerjarig af te lopen. Het meerjarig gemiddelde conform de meicirculaire 2024 bedraagt 2,6%.

Per 1 april 2025 is een akkoord bereikt over de CAO werknemers waterschappen. Deze geldt voor 2025 en 2026 en bedraagt met ingang van 2025 3,3%. In 2026 komt daar nog een procent loonsverhoging bij. In de begroting van 2025 en 2026 houdt de BsGW respectievelijk rekening met 5,6% en 5,1%.

7. Weerstandsvermogen

Het hebben van een weerstandsvermogen is niet noodzakelijk. Risico's die zich voordoen kunnen direct afgedekt worden door de deelnemers hiervoor hoeft een GR geen extra buffer te hebben. Het weerstandsvermogen bedraagt op dit moment € 1.570.000. Na terug storting bedraagt dit € 998.000.

Wij adviseren dan ook ten aanzien van de hierboven genoemde punten een negatieve zienswijze in te dienen.

RELATIE MET BESTAAND BELEID EN STRATEGISCHE VISIE / INTEGRALITEIT

Per 1 januari 2015 is de gemeente toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling BsGW. Dientengevolge behoort de BsGW tot de verbonden partijen van de gemeente.

PROCES VAN BURGERPARTICIPATIE

n.v.t.

FINANCIËLE ASPECTEN

De genoemde mutaties leiden tot de volgende begroting.

Reguliere Begroting 2025		€ 28.519.000
Indexering Salarissen interne kosten	€ 897.000	
inflatie	€ 433.000	
	<u>€ 1.330.000</u>	
Verschil taakstelling OOP	€ - 200.000	
Verlaging bestemmingsreserve ICT	€ - 180.000	
Inflatie maatwerk	€ - 12.000	
Beeldmateriaal: maatwerk	€ - 103.000	
	<u>€ - 495.000</u>	
		€ 835.000
Reguliere begroting 2026		<u>€ 29.354.000</u>

Op basis van de begroting 2026 bedraagt de bijdrage van onze gemeente € 606.116. In de meerjarenbegroting 2025 jaarlaag 2026 is voor de BsGW € 570.500 opgenomen. Dit betekent dat voor 2026 € 35.616 in de gemeentelijke begroting 2026 bijgeraamd dient te worden.

UITVOERING EN EVALUATIE

Na instemming door uw gemeenteraad met de zienswijze zal de BsGW hierover worden geïnformeerd.

GEVOLGEN VOOR DE NATUUR

n.v.t.

Het college van Eijsden-Margraten

De secretaris,

De voorzitter,

Drs. J.M.F. Kool

Mr. A.P. Krijnen

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

gelet op de behandeling in de Dialoogvergadering Samenleving;

BESLUIT

Als zienwijze kenbaar te maken dat de raad niet kan instemmen met de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2030 van de BsGW, vanwege een overmatig toegepaste voorzichtigheid in de begroting die leidt tot een te hoge inschatting van de benodigde gemeentelijke bijdragen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 27 mei 2025.

De griffier

De voorzitter

Mr. M.G.A.J.T. Verbeet

Mr. A.P. Krijnen